

Redakcja: Agnieszka Zajdel (sekretarz redakcji), Szczepan Czarnecki,
Spasimir Domaradzki, Bartłomiej Krzysztan, Łukasz Krzyżanowski,
Sławomir Łukasiewicz, Damian Szacawa, Agata Tatarenko

Nr 1531 (36/2026) | 23.02.2026

ISSN 2657-6996

© IEŚ

Spasimir Domaradzki

Bułgaria: rząd tymczasowy Andreja Gjurowa

19 lutego 2026 r. w Bułgarii zaprzysiężono rząd tymczasowy, na czele którego stanął Andrej Gjurow. Jednocześnie prezydent Iliana Jotowa ogłosiła datę przedterminowych wyborów parlamentarnych, wyznaczając je na 19 kwietnia 2026 r. Głównym zadaniem rządu tymczasowego jest przygotowanie oraz zapewnienie sprawnego i uczciwego przebiegu wyborów. Tymczasem jednak nowy wicepremier ds. uczciwych wyborów Stoil Cicełkow podał się do dymisji dzień po objęciu funkcji.

Powołanie rządu tymczasowego jest konsekwencją napięć społecznych, które w grudniu 2025 r. doprowadziły do dymisji rządu Rosena Żelazkowa (zob. „Komentarze IEŚ”, nr 1486) oraz rozpadu koalicji mniejszościowej składającej się z Obywateli na rzecz Europejskiego Rozwoju Bułgarii (*Граждани за европейско развитие на България*, GERB), Bułgarskiej Partii Socjalistycznej (*Българска социалистическа партия*, BSP) oraz Jest Taki Naród (*Има такъв народ*, JTN), którą wspierał i *de facto* sterował nią Deljan Peewski – oligarcha objęty sankcjami przez Stany Zjednoczone na mocy ustawy Magnitskiego, lider Ruchu na rzecz Praw i Wolności – Nowy Początek (*Движение за права и свободи*, DPS-NP).

Nowy premier tymczasowy. Andrej Gjurow był jedynym możliwym kandydatem na premiera powiązanym z ugrupowaniami reformatorskimi: Kontynuujemy Zmianę – Demokratyczna Bułgaria (*Продължаваме промяната – Демократична България*, KZ-DB). Zgodnie z poprawkami do bułgarskiej konstytucji z grudnia 2023 r., prezydent może bowiem mianować na stanowisko premiera rządu tymczasowego jedynie jedną z osób sprawujących funkcję przewodniczącego parlamentu, prezesa Banku Narodowego, prezesa Najwyższej Izby Kontroli, Rzecznika Praw Obywatelskich lub ich zastępców (zob. „Komentarze IEŚ”, nr 1041). Wśród pozostałych kandydatów zgodę na objęcie funkcji premiera wyrazili: były dwukrotny premier rządów tymczasowych i były poseł z GERB, szef Najwyższej Izby Kontroli (*Сметна палата*) Dimitar Gławczew oraz obie jego zastępczyni Sylwia Kydrewa i Margarita Nikolova, a także zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich Maria Filipowa.

Andrej Gjurow był przewodniczącym Kontynuujemy Zmianę, a także posłem do lipca 2023 r., gdy został wybrany na stanowisko wicedyrektora Bułgarskiego Banku Narodowego. W czerwcu 2024 r. Komisja ds. przeciwdziałania korupcji (*Комисия за противодействие на корупцията*, KPK) oskarżyła Gjurowa o konflikt interesów. Obecny premier wziął urlop bezpłatny i złożył pozew sądowy, a Naczelny Sąd Administracyjny zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o interpretację w tej sprawie. Pozostanie w stosunku pracy w Bułgarskim Banku Narodowym pozwoliło Gjurowowi znaleźć się w gronie osób, spośród których prezydent Jotowa mogła wybrać premiera.

Skład i priorytety rządu tymczasowego. Zaproponowany przez Gjurowa rząd składa się z dwudziestu dwóch ministrów, w tym trzech wicepremierów. Ministrem sprawiedliwości został Andrej Jankułow z pozarządowej organizacji Fundusz Antykorupcyjny, konsekwentnie krytykujący sprawującego po upływie kadencji urząd Prokuratora Generalnego Borislawa Sarafowa. Drugim wicepremierem ds. uczciwych wyborów został członek społecznego komitetu przy Centralnej Komisji Wyborczej oraz międzynarodowy obserwator wyborów Stoil Cicełkow, a Maria Nedina objęła tekę funduszy europejskich. Ministrem spraw zagranicznych została Nadeżda Neinski, która pełniła tę funkcję w rządzie Iwana Kostowa (1997-2001), a następnie była przewodniczącą Związku Sił Demokratycznych (2001-2005), a także posłanką i dyplomatką. Ministrem finansów został Georgi Klisurski, były doradca Asena Wasilewa (KZ), gdy pełnił on funkcję ministra finansów. Natomiast ministrem obrony pozostał Atanas Zaprianow, który sprawuje ten urząd od kwietnia 2024 r. – w czterech kolejnych rządach. Mimo że wśród ministrów znajdują się osoby związane w różnych okresach z różnymi ugrupowaniami politycznymi, dominującą rolę odgrywają przedstawiciele partii reformatorskich.

Wśród priorytetów rządu, poza przeprowadzeniem uczciwych wyborów, premier Gjurow wskazał konieczność wydłużenia prowizorium budżetowego na bieżący rok, współpracę z gminami, przywrócenie praworządności w prokuraturze, sprawne funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości, zapewnienie bezpieczeństwa obywateli przez ograniczenie nadużyć ze strony przedstawicieli władzy, a także sprawne przeprowadzenie wyborów za granicą.

Natychmiast po zaprzysiężeniu GERB-SDS, DPS-NP, a także były prezydent Rumen Radew rozpoczęli ataki polityczne na rząd, zarzucając mu partyjniactwo i brak obiektywizmu. Pierwszą ofiarą politycznej nagonki stał się Stoil Cicełkow, którego oskarżono o wcześniejsze wykroczenia, takie jak mandaty drogowe czy posiadanie marihuany. W efekcie, zaledwie 24 godziny po objęciu funkcji Cicełkow podał się do dymisji.

Komentarz. Nominacja Gjurowa na stanowisko premiera, z jednej strony, była oczekiwana, ponieważ jest on jedynym politykiem, spośród możliwych kandydatów, związanym z ugrupowaniami reformatorskimi. Wręczając mu misję utworzenia rządu, prezydent Jotowa spełniła oczekiwania protestujących w grudniu 2025 r. Z drugiej strony, dla partii dotychczas rządzących tymczasowy premier związany z partiami reformatorskimi, urzędujący w okresie przedwyborczym, stanowi korzystny scenariusz. Po pierwsze, rząd tymczasowy nie posiada legitymacji demokratycznej i powinien koncentrować się na administrowaniu państwem, a nie na wprowadzaniu zmian w jego funkcjonowaniu. Tym samym będzie krytykowany za wszelkie działania wykraczające poza organizację wyborów i zarządzanie państwem. Po drugie, partie dotychczas sprawujące władzę (GERB, DPS-NP, JTN), a także Rumen Radew natychmiast rozpoczęły otwarty atak na nowy rząd, oskarżając prezydent Jotową, że nie powołała rządu technokratycznego, lecz polityczny, powiązany z KZ-DB. Po trzecie, w parlamencie nadal większość mają partie, które sprawowały władzę do 19 lutego br.

Prezydent Jotowa zwlekała z ogłoszeniem daty wyborów, organizując kolejną rundę konsultacji z partiami politycznymi. Można przypuszczać, że jest to korzystne dla Rumena Radewa, który po rezygnacji ze stanowiska prezydenta sygnalizuje chęć aktywnego udziału w życiu politycznym kraju – poprzez utworzenie własnej partii. Stosuje on taktykę niepewności i inżynierii politycznej, manipulując sondażami, które zaczęły uwzględniać jego ugrupowanie, mimo że oficjalnie jeszcze nie istnieje – prawdopodobnie powstanie nowego ugrupowania politycznego zostanie ogłoszone 3 marca, w dniu święta narodowego.

Głównym zadaniem rządu tymczasowego jest organizacja i zapewnienie uczciwych wyborów. Dla nowego premiera oznacza to, z jednej strony, ograniczenie – na ile to tylko możliwe – wpływu dotychczas sprawujących władzę wykonawczą, a z drugiej – przywrócenie zaufania do instytucji publicznych. Biorąc pod uwagę doświadczenia z ostatnich wyborów (zob. [„Komentarze IEŚ”, nr 1314](#)), nowy minister sprawiedliwości wezwał Krajową Radę Sądowniczą (*Висш Съдебен Съвет*) do wyboru nowego Prokuratora Generalnego, natomiast minister spraw wewnętrznych zwrócił się do prezydent Jotowej o odwołanie sekretarza generalnego ministerstwa spraw wewnętrznych, którego usunięcie wymaga decyzji prezydenta. Odbudowanie sprawczości instytucji uczestniczących w organizacji i przeprowadzeniu wyborów jest niezbędnym elementem poprawy jakości procesu wyborczego w Bułgarii. Dotychczas bowiem pasywność prokuratury, opieszałość organów prawa oraz niechęć policjantów do wykonywania swoich obowiązków stwarzały warunki do nadużyć podczas wyborów (jak w przypadku wyborów częściowych w Pazardżiku, zob. [„Komentarze IEŚ”, nr 1455](#)). Problemem pozostają również zasady ich przeprowadzenia, ponieważ Borisowowi i Peewskiemu udało się utrzymać użycie biuletynów papierowych, które zwiększają ryzyko manipulacji. Problemem pozostaje również przekupstwo wyborcze, które jest głównym źródłem poparcia dla Deljana Peewskiego i jego partii DPS-NP.